

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์
และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
Factors Relating to Public Mind of Students of Faculty of Public and
Environment Health, Huachiew Chalermprakiet University

ดวงพร กตัญญูตานนท์*, สุदारัตน์ จินดา, น้าทิพย์ จิตรชื่น, อรกัญญา ลิขิตบัณฑิต,
สิรามล ปาลวัฒน์, ผุสดี ศรีนาค, รุสลาวาตี แนหะ
สาขาวิชาการจัดการโรงพยาบาล คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
สมุทรปราการ 10540

Tuangporn Katanyutanon*, Sudarat Jinda, Namthip Jitchuen, Ornkanya Likitbantoon,
Siramol Palawat, Phutsadee Srinak, Ruslawatee Naeha

Division of Hospital Management, Faculty of Public and Environmental Health,
Huachiew Chalermprakiet University, Samutprakan 10540

*Email : tuangpornk@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวางนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับจิตสาธารณะและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 190 คน สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ ตาม เพศ ชั้นปี และสาขาวิชา ประกอบวิธีการสุ่มแบบมีระบบ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบไคสแควร์ และสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน (Spearman rank correlation coefficient) ผลการวิจัยพบว่าระดับจิตสาธารณะของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ =3.98, SD=.47) ในรายด้าน พบว่าการเคารพสิทธิของส่วนรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ =4.40, SD=.69) การมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม การช่วยเหลือส่วนรวม และการดูแลรักษาสิ่งของส่วนรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ =3.89, 3.89, 4.15; SD=.53, .53, .52) ปัจจัยส่วนบุคคลพบว่าเกรดเฉลี่ยสะสมมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับต่ำมากกับจิตสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (r =.241, p =.001) อายุมีความสัมพันธ์ทางลบระดับต่ำมากกับจิตสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (r =.162, p =.026) ส่วนเพศ ชั้นปี สาขาวิชา และรายรับในแต่ละเดือนไม่มีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะทางสถิติ ปัจจัยภายในพบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง การคล้อยตามผู้อื่น มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับต่ำและต่ำมากกับจิตสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (r =.413, .227, p =.000) ปัจจัยภายนอก พบว่าการสนับสนุนจากครอบครัว การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย การสนับสนุนจากเพื่อน การสนับสนุนจากสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับต่ำกับจิตสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (r =.227, .380, .416, .424, .368, p =.000) ผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าครอบครัว มหาวิทยาลัย สื่อมวลชน มีส่วนในการสนับสนุนจิตสาธารณะของนักศึกษา

คำสำคัญ : จิตสาธารณะ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก นักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม

Abstract

The objectives of this cross-sectional descriptive research were to study the public mind level and the factors relating to the public mind of the students. The sample was 190 students of the Faculty of Public and Environmental Health, Huachiew Chalermprakiet University in academic year of 2020 and was selected by using the stratified random sampling based on gender, year of study, and major, following with the systematic random sampling. Data were obtained by using questionnaire. Statistical analysis of data was done by using frequency, percentage, mean, standard deviation, Chi-square test and Spearman's rank correlation. The results revealed that the level of the public mind of students was at a high level ($\bar{x}=3.98$, $SD=0.47$). For each aspect, it was found that the item "respect public rights" was at the highest respect public rights, it was at the highest level ($\bar{x}=4.40$, $SD=0.69$), Insert "and the items on social responsibility responsibility, volunteering in the public sector and preservation of public property were at high levels ($\bar{x}=3.89, 3.89, 4.15$; $SD=0.53, 0.53, 0.52$). Please rephrase: Concerning the personal factors, Grade Point Average (GPA) had a very low positive correlation with the public mind of students with a statistical significance of 0.05 ($r=0.241$, $p\text{-value}=0.001$). Also, age as a factor had a very low had a very low negative correlation with a public mind at a statistical significance of 0.05 ($r=-0.162$, $p\text{-value}=0.026$). But factors like gender, year of study, major, monthly income were not significantly related to the public mind. The internal factors were perceived self-efficacy and following others which had a low, very low positive correlation with the public mind of students with a statistical significance of 0.05. ($r=0.413, 0.227$ $p\text{-value}=0.000$). The external factors such as family support, university support, peer support, and mass media support were positively correlated at a low level with public mind at the statistically significant level of 0.05 ($r=0.227, 0.380, 0.416, 0.424, 0.368$, $p\text{-value}=0.000$). – if all factors were at a low level. Among the external factors such as family support, university support, peer support, mass media support was positively correlated at a low level with public mind at the statistically significant level of 0.05 ($r=0.227, 0.380, 0.416, 0.424, 0.368$, $p\text{-value}=0.000$). – if only mass media support was at a low level therefore, the results suggest that the public mind of the students should be supported by the family, the university, and the media.

Keywords : Public mind, personal factors, Internal factors , External factors, Student of Faculty of Public and Environment Health

บทนำ

จิตสาธารณะ หมายถึง การรู้จักเอาใจใส่เป็นธุระในเรื่องของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน การคิดในสิ่งที่ดี ประพฤติดี ยึดผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง ไม่เห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนตน การรู้จักสิทธิของตนเองและผู้อื่น การไม่ทำลายเบียดเบียนบุคคล สังคม วัฒนธรรม ประเทศชาติ และสิ่งแวดล้อม⁽¹⁾ การสร้างคนให้มีจิตสาธารณะมีความสำคัญต่อบุคคล องค์กร สังคม และประเทศชาติอย่างมาก โดยเฉพาะในเยาวชน ถ้าสามารถพัฒนาให้มีจิตสาธารณะ จะทำให้มีจิตใจที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม อาสาดูแลรับผิดชอบสมบัติส่วนรวม มีการใช้ของส่วนรวมอย่างเห็นคุณค่า รู้จักแบ่งปันโอกาสในการใช้ของส่วนรวมให้ผู้อื่น เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ปัญหาการเอาเปรียบคนอื่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาเสพติด การทำลายสาธารณะสมบัติ การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน และประโยชน์พวกพ้องจะลดน้อยลง และนำมาสู่ชุมชนและสังคมที่เข้มแข็ง และพัฒนาทันอารยประเทศ⁽²⁾ จิตสาธารณะของนักศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มเยาวชนมีความสำคัญต่อสังคมไทย เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เห็นถึงอนาคตของสังคมไทย⁽³⁾

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 12 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ร่วมกับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ได้สำรวจจิตสาธารณะจากประชาชนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา และจังหวัดยะลา ในปี พ.ศ.2562 พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในการทำจิตสาธารณะอยู่ในระดับมาก และให้ความเห็นว่าหน่วยงาน/องค์กร/สถาบัน ที่ควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้เกิดแรงจูงใจเพื่อปลูกจิตสำนึกสาธารณะคือ ครอบครัว ร้อยละ 74.50 รองลงมา คือ สถานศึกษา ร้อยละ 58.75⁽⁴⁾ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์⁽²⁾ ที่ระบุว่า สถาบันที่ควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาจิตสาธารณะ คือสถาบันการศึกษา โดยพัฒนาด้วยการดำเนินการสอนที่สอดแทรกจิตสาธารณะ และผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ (มจร.) เป็นสถาบันการศึกษาแห่งหนึ่ง ที่มีปณิธานว่าบัณฑิตของมหาวิทยาลัย จักเป็นผู้ประกอบด้วยความรู้คู่คุณธรรม เป็นแบบฉบับสมบูรณ์ของปัญญาชนผู้พร้อมที่จะอุทิศตนรับใช้สังคม เพื่อความผาสุกของเพื่อนร่วมโลกได้อย่างเต็มภาคภูมิ ภายใต้ปณิธาน “เรียนรู้อันรับใช้สังคม”⁽⁵⁾ การทำงานอุทิศตนเพื่อรับใช้สังคมต้องมีจิตสาธารณะ จึงจำเป็นต้องพัฒนาจิตสาธารณะให้กับนักศึกษา เพื่อเป็นแนวทางนำไปสร้างประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นและสังคม ในการประกอบอาชีพและช่วยเหลือผู้อื่น ละความเห็นแก่ตัว ปลูกฝังให้นักศึกษาให้เห็นคุณค่าของทุกชีวิต ซึ่งจะสร้างเสถียรภาพให้แก่สังคมโดยรวม⁽⁶⁾ คณะสาธิตสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม เป็นคณะหนึ่งของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ที่ได้ดำเนินการผลิตบัณฑิตตามปณิธานของ มจร.⁽⁷⁾ อีกทั้งยังเป็นคณะที่ให้บริการด้านสุขภาพประชาชน จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องมีจิตสาธารณะในการบริการ⁽⁸⁾ คณะผู้วิจัยจึงสนใจว่านักศึกษาคณะสาธิตสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มจร. มีจิตสาธารณะระดับใด และศึกษาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะสาธิตสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มจร. ซึ่งแนวทางการศึกษามาจากการทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง^(1,9,10) ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สาขาวิชา ชั้นปี การศึกษา รายรับในแต่ละเดือน และเกรดเฉลี่ยสะสม ปัจจัยภายใน ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การคล้อยตามคนอื่น ปัจจัยภายนอก ได้แก่ การสนับสนุนจากครอบครัว การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย การสนับสนุนจากเพื่อน และการสนับสนุนจากสื่อมวลชน เพื่อนำผลการศึกษาในครั้งนี้ไปเป็นข้อมูลในการดำเนินงานสร้างเสริมจิตสาธารณะ ตามปณิธานการเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคมของ มจร.

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นรูปแบบ การวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional descriptive research) ใช้ระยะเวลาดำเนินการ 4 เดือน ตั้งแต่เดือนสิงหาคม - ธันวาคม พ.ศ. 2563

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร คือนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มจร. ปีการศึกษา 2563 จำนวน 352 คน ขนาดตัวอย่างคำนวณโดยใช้สูตรของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan)⁽¹¹⁾ ได้จำนวน 190 คน สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ตามเพศ ชั้นปี และสาขาวิชา แล้วสุ่มตัวอย่างจากประชากรแต่ละชั้นด้วยวิธีการสุ่มแบบมีระบบ (Systematic random sampling) ตามลำดับรายชื่อจนครบจำนวน

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย คือ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับชั้นปี สาขาวิชา รายรับในแต่ละเดือน และเกรดเฉลี่ยสะสม โดยลักษณะคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบและเติมคำ จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 ปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก จำนวน 50 ข้อ ปัจจัยภายในประกอบด้วย การรับรู้ความสามารถของตนเอง และการคล้อยตามผู้อื่น ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย การสนับสนุนจากครอบครัว การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย (กิจกรรมการเรียน กิจกรรมพัฒนานักศึกษา การดูแลเอาใจใส่จากอาจารย์ การปลูกฝังจากมหาวิทยาลัย) การสนับสนุนจากเพื่อน การสนับสนุนจากสื่อมวลชน ลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ได้แก่ จริงมากที่สุด จริงมาก จริงปานกลาง จริงน้อย จริงน้อยที่สุด ให้คะแนน 5, 4, 3, 2, 1 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 จิตสาธารณะจำนวน 40 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ได้แก่ ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติบ่อยครั้ง ปฏิบัติบางครั้ง ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง ไม่เคยปฏิบัติเลย ให้คะแนน 5, 4, 3, 2, 1 ตามลำดับ

เกณฑ์การจัดระดับคะแนนปัจจัยและจิตสาธารณะ ใช้วิธีหาอันตรายภาคชั้นโดยใช้ค่าพิสัย แบ่งเป็น 5 ระดับมากที่สุด คะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00 คะแนน ระดับมาก คะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20 คะแนน ระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40 คะแนน ระดับน้อย คะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60 คะแนน ระดับน้อยที่สุด คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80 คะแนน⁽¹²⁾

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ตรวจสอบความตรง (Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้ค่า Index of Item Objective Congruence (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 นำไปทดสอบกับนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จากนั้นจึงนำข้อมูลปัจจัยภายในและภายนอก จิตสาธารณะ หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ครอนบาคแอลฟา (Cronbach's Alpha coefficient) ได้ค่า .94, .91 ตามลำดับ

จริยธรรมการวิจัย งานวิจัยนี้ผ่านการพิจารณาของกรรมการจริยธรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เลขที่รับรอง อ.1032/2563 และเข้าร่วมวิจัยด้วยความสมัครใจ ข้อมูลวิเคราะห์และเสนอผลในภาพรวม

การเก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากได้รับอนุญาตจากคณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติในการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักศึกษาแล้ว คณะผู้วิจัยการเก็บรวบรวมข้อมูลตามรายชื่อที่บันทึกไว้ โดยใช้แบบสอบถามที่หักกลุ่มตัวอย่างตอบด้วยตนเอง ในช่วงเดือนตุลาคม ถึง พฤศจิกายน พ.ศ. 2563 และตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กับปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก และจิตสาธารณะ และใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) โดยใช้สถิติไคสแควร์กับความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ชั้นปี สาขาวิชา กับจิตสาธารณะของนักศึกษา และใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของสเปียร์แมน (Spearman's rank correlation coefficient) กับความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ รายรับในแต่ละเดือน และเกรดเฉลี่ยสะสม ปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกกับจิตสาธารณะ เนื่องจากตัวแปรมีการกระจายไม่เป็นโค้งปกติ จากการทดสอบ Kolmogorov-Smirnov

ผลการวิจัย

1. **ปัจจัยส่วนบุคคล** พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 87.89 อายุ 20 และ 22 ปี มากที่สุด ร้อยละ 24.74 มีอายุเฉลี่ย 20.59 ปี อยู่ชั้นปีที่ 4 มากที่สุด ร้อยละ 39.47 รองลงมาเป็นชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 26.32 อยู่สาขาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย มากที่สุด ร้อยละ 47.90 รองลงมาเป็นสาขาวิชาการจัดการโรงพยาบาล ร้อยละ 30.53 รายรับในแต่ละเดือนส่วนใหญ่ 5,000-10,000 บาท ร้อยละ 56.32 รองลงไป ต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 31.05 รายรับเฉลี่ยในแต่ละเดือน 7,398.42 บาท และมีเกรดเฉลี่ยสะสม 2.50-2.99 มากที่สุด ร้อยละ 34.73 รองลงมาคือ 3.00-3.49 ร้อยละ 31.58

2. **ปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก** ปัจจัยภายใน พบว่าการรับรู้ความสามารถของตน และการคล้อยตามผู้อื่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ =3.80, 3.55; SD=.60, .75) ปัจจัยภายนอก พบว่าการสนับสนุนจากครอบครัว และการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ =4.24, 4.26; SD=.63, .69) การสนับสนุนจากเพื่อน และการสนับสนุนจากสื่อมวลชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ =3.83, 3.97; SD=.77, .68) การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย ในรายด้านพบว่า กิจกรรมการเรียน การดูแลเอาใจใส่จากอาจารย์ และการปลูกฝังจากมหาวิทยาลัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ =3.83, 4.02, 3.80; SD=.64, .59, .70) ตามลำดับ ยกเว้น ด้านกิจกรรมการพัฒนานักศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ =4.27, SD=.64) ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับของปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกของกลุ่มตัวอย่าง (n=190)

ปัจจัย	$\bar{x}$	SD	แปลค่า
ปัจจัยภายใน			
การรับรู้ความสามารถของตน	3.80	.60	มาก
การคล้อยตามผู้อื่น	3.55	.75	มาก
ปัจจัยภายนอก			
การสนับสนุนจากครอบครัว	4.24	.63	มากที่สุด
การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย	4.26	.69	มากที่สุด
- กิจกรรมการเรียน	3.83	.64	มาก
- กิจกรรมการพัฒนานักศึกษา	4.27	.64	มากที่สุด
- การดูแลเอาใจใส่จากอาจารย์	4.02	.59	มาก
- การปลูกฝังจากมหาวิทยาลัย	3.80	.70	มาก
การสนับสนุนจากเพื่อน	3.83	.77	มาก
การสนับสนุนจากสื่อมวลชน	3.97	.68	มาก

3. **จิตสาธารณะ** โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.98$, $SD=.47$) ในรายด้าน พบว่าการเคารพสิทธิของส่วนรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.40$, $SD=.69$) ส่วนการมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม การช่วยเหลือส่วนรวม และการดูแลรักษาสิ่งของส่วนรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.89$, 3.89 , 4.15 ; $SD=.53$, $.53$, $.52$) ตามลำดับ ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับจิตสาธารณะของกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมและรายด้าน (n=190)

จิตสาธารณะ	$\bar{x}$	SD	แปลค่า
การช่วยเหลือส่วนรวม	3.89	.53	มาก
การมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม	3.89	.53	มาก
การเคารพสิทธิของส่วนรวม	4.40	.69	มากที่สุด
การดูแลรักษาสิ่งของส่วนรวม	4.15	.52	มาก
โดยรวม	3.98	.47	มาก

4. **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะ** ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าเกรดเฉลี่ยสะสมมีความสัมพันธ์ทางบวก ระดับต่ำมากกับจิตสาธารณะของกลุ่มตัวอย่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($r_s = .241$, $p=.001$) อายุมีความสัมพันธ์ทางลบระดับต่ำมากกับจิตสาธารณะของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ($r_s = .162$, $p=.026$) ส่วนเพศ ชั้นปีการศึกษา สาขาวิชา อายุ และรายรับในแต่ละเดือน ไม่มีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะของกลุ่มตัวอย่างทางสถิติ ปัจจัยภายใน พบว่าการรับรู้ความสามารถของตนเอง และการคล้อยตามผู้อื่น มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับต่ำและต่ำมากกับจิตสาธารณะของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r_s = .418$, $.227$, $p=.000$, $.002$) ตามลำดับ ปัจจัยภายนอกพบว่าการสนับสนุนจากครอบครัว การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย การสนับสนุนจากเพื่อน และการสนับสนุนจากสื่อมวลชน มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับต่ำกับจิตสาธารณะของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r_s = .380$, $.416$, $.424$, $.368$, $p=.000$) ตามลำดับ การสนับสนุนจาก

มหาวิทยาลัย มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับต่ำกับจิตสาธารณะของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r_s=.418, p=.000$) การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยในรายด้านพบว่า กิจกรรมการเรียน กิจกรรมพัฒนานักศึกษา การดูแลเอาใจใส่จากอาจารย์ และการปลูกฝังจากมหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับต่ำกับจิตสาธารณะของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r_s=.344, .322, .353, .316, p=.000$) ตามลำดับ ตามตารางที่ 3 และ 4

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปี และสาขาวิชา กับจิตสาธารณะของกลุ่มตัวอย่าง ($n=190$)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จิตสาธารณะ จำนวน (ร้อยละ)			χ^2	p-value
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง		
เพศ				2.177	.337
ชาย	4 (2.11)	16 (8.42)	3 (1.58)		
หญิง	54 (28.42)	93 (48.95)	20 (10.53)		
ชั้นปี				10.700	.098
ชั้นปีที่ 1	19 (10.00)	27 (14.21)	4 (2.11)		
ชั้นปีที่ 2	5 (2.63)	13 (6.84)	6 (3.16)		
ชั้นปีที่ 3	10 (5.26)	18 (9.47)	8 (4.21)		
ชั้นปีที่ 4	18 (9.47)	51 (26.84)	6 (3.16)		
สาขาวิชา				3.313	.507
การจัดการโรงพยาบาล-การบริการทาง การแพทย์	23 (12.11)	40 (21.05)	6 (3.16)		
อนามัยสิ่งแวดล้อม-สาธารณสุขชุมชน	10 (5.43)	12 (6.52)	2 (1.09)		
อาชีวอนามัยและความปลอดภัย	25 (13.59)	52 (28.26)	14 (7.61)		

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกกับจิตสาธารณะของกลุ่มตัวอย่าง ($n=190$)

ปัจจัย	จิตสาธารณะ		
	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_s)	p-value	ระดับความสัมพันธ์
ปัจจัยด้านบุคคล			
อายุ	-.162	.026*	ต่ำมาก
เกรดเฉลี่ยสะสม	.241	.001*	ต่ำมาก
รายรับในแต่ละเดือน	.065	.370	ไม่มี
ปัจจัยภายใน			
การรับรู้ความสามารถของตนเอง	.413	.000*	ต่ำ
การคล้อยตามผู้อื่น	.227	.002*	ต่ำมาก
ปัจจัยภายนอก			
การสนับสนุนจากครอบครัว	.380	.000*	ต่ำ
การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย	.416	.000*	ต่ำ
- กิจกรรมการเรียน	.344	.000*	ต่ำ
- กิจกรรมพัฒนานักศึกษา	.322	.000*	ต่ำ

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกกับจิตสาธารณะของกลุ่มตัวอย่าง (n=190)
(ต่อ)

ปัจจัย	จิตสาธารณะ		
	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_s)	p-value	ระดับความสัมพันธ์
- การดูแลเอาใจใส่จากอาจารย์	.353	.000*	ต่ำ
- การปลูกฝังจากมหาวิทยาลัย	.316	.000*	ต่ำ
การสนับสนุนจากเพื่อน	.424	.000*	ต่ำ
การสนับสนุนจากสื่อมวลชน	.368	.000*	ต่ำ

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. จิตสาธารณะของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาในกลุ่มนักศึกษาสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม⁽¹³⁾ นักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี⁽¹⁴⁾ นักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ โรงพยาบาลตำรวจ⁽¹⁵⁾ ที่อยู่ในระดับมาก ตามช่วงวัยของนักศึกษาที่มีอายุ 16 ปีขึ้นไป จะอยู่ในขั้นที่ 5 การทำตามค่านิยมสัญญาของทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg) คือการตัดสินใจโดยเห็นแก่ประโยชน์ของคนหมู่มาก ไม่ทำตนให้ขัดต่อสิทธิอันพึงมีพึงได้ของผู้อื่น บุคคลที่มีจริยธรรมในขั้นนี้จะสามารถควบคุมบังคับใจตนเอง⁽²⁾ กลุ่มตัวอย่างอยู่ในวัยนี้ จึงสามารถควบคุมจิตใจตนเองให้ปฏิบัติจิตสาธารณะในระดับมาก นอกจากนี้มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ยังมีปัญหาเรื่องการเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม จึงทำให้มีการดำเนินการสร้างเสริมทั้งในระดับมหาวิทยาลัยและระดับคณะ เช่น ให้นักศึกษาใหม่ศึกษาคุณงามความดีปอเต็กตึ๊ง ซึ่งเป็นองค์กรที่ทำงานจิตอาสา ด้วยความเสียสละไม่หวังผลตอบแทน⁽¹⁶⁾ โครงการ มจร.บริการชุมชน เป็นการออกหน่วยให้บริการด้านสุขภาพแก่ประชาชนในชุมชน โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ซึ่งนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อมเข้าร่วมด้วย เมื่อรับประทานอาหารในอาคารโภชนาการของมหาวิทยาลัยแล้ว นักศึกษาจะต้องแยกเก็บจาน ชาม ช้อน แก้วน้ำ ขวดน้ำ ในจุดที่แยกต่าง ๆ รวมทั้งการไม่ใช้ภาชนะที่ทำจากโฟม เป็นต้น จึงส่งผลต่อจิตสาธารณะรายด้านด้วย ได้แก่ การเคารพสิทธิของส่วนรวมอยู่ในระดับมากที่สุด การมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม การช่วยเหลือส่วนรวม และการดูแลรักษาสิ่งของส่วนรวม ที่อยู่ในระดับมาก

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะ ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าเกรดเฉลี่ยสะสมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตสาธารณะของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ($r_s=.241$, $p=.001$) เกรดเฉลี่ยสะสมบ่งบอกถึงระดับสติปัญญา ซึ่งบุคคลที่มีระดับสติปัญญาสูง จะมีความสามารถในการแยกแยะเหตุและผล คิดสังเคราะห์และวิเคราะห์ได้ จึงมักเป็นผู้มีจริยธรรมสูง เพราะคิดวิเคราะห์ได้ว่าสิ่งที่ตนเองกระทำนั้นเป็นสิ่งที่ดีมาน้อยเพียงใดและจะส่งผลดีผลเสียกับใคร ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ดังนั้นเมื่อมีเกรดเฉลี่ยสะสมมาก ทำให้มีจิตสาธารณะมากด้วย⁽¹⁷⁾ สอดคล้องกับการศึกษากลุ่มนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา⁽¹⁸⁾ แต่ไม่สอดคล้องกับกลุ่มนักศึกษาแพทย์คณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล ที่จิตสาธารณะไม่ต่างกันตามเกรดเฉลี่ยสะสม⁽¹⁹⁾ อายุมีความสัมพันธ์ทางลบกับจิตสาธารณะของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ($r_s=-.162$, $p=.026$) ซึ่ง

จิตสาธารณะควรจะมีเพิ่มขึ้นตามอายุ ตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg)⁽¹⁷⁾ แต่ผลการศึกษาให้ผลกลับกัน ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อนักศึกษามีอายุมากขึ้น อยู่ในชั้นปีที่สูงขึ้น มีการศึกษาที่หนัก ทำให้นักศึกษามุ่งสนใจแต่กับการเรียน นึกถึงส่วนรมน้อยลง จึงทำให้ผู้ที่อยู่ในชั้นปีที่สูง มีจิตสาธารณะลดลง ซึ่งอาจมาจากการแบ่งเวลาเรียน เวลาในการทำกิจกรรมอื่น ๆ ยังไม่เหมาะสม จึงต้องพัฒนานักศึกษาให้แบ่งเวลาให้เหมาะสม โดยแบ่งเวลาสำหรับการเรียน และการทำจิตสาธารณะควบคู่กันไปอยู่เสมอ เนื่องจากเมื่อสำเร็จการศึกษา ต้องไปทำงานรับใช้สังคมแล้ว ยังต้องมีจิตสาธารณะ อย่างไรก็ตาม ในประเด็นนี้ควรมีการศึกษาถึงสาเหตุที่แท้จริงเมื่อนักศึกษามีอายุมากขึ้นแต่มีจิตสาธารณะที่ลดลง เพื่อนำไปสู่การแก้ไข

เพศ ชั้นปีการศึกษา สาขาวิชา และรายรับในแต่ละเดือน ไม่มีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะของกลุ่มตัวอย่างทางสถิติ สอดคล้องกับการศึกษากลุ่มนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล ที่พบว่าจิตสาธารณะไม่ต่างกันตามเพศ⁽¹⁹⁾ กลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์ ที่พบว่าจิตสาธารณะไม่ต่างกันตามชั้นปี และรายรับในแต่ละเดือน⁽²⁰⁾ กลุ่มนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ที่พบว่าจิตสาธารณะไม่ต่างกันตามเพศ สาขาวิชา และชั้นปีที่ศึกษา⁽²¹⁾ แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาในกลุ่มนักศึกษาสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม ที่พบว่าจิตสาธารณะต่างกันตามชั้นปี⁽¹³⁾ กลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์ ที่พบว่าจิตสาธารณะต่างกันตามเพศ⁽²⁰⁾ กลุ่มนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาที่พบว่าจิตสาธารณะต่างกันตามเพศ และชั้นปี⁽¹⁸⁾ และนักศึกษาปริญญาบัณฑิตที่พบว่าจิตสาธารณะต่างกันตามรายรับในแต่ละเดือน⁽²²⁾ ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่าง ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว และมหาวิทยาลัยในเรื่องจิตสาธารณะ อยู่ในระดับมากที่สุด รวมทั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกันในมหาวิทยาลัยที่มีการปลูกฝังจิตสาธารณะ เข้าร่วมทำกิจกรรมจิตสาธารณะด้วยกัน จึงทำให้เพศ ชั้นปี สาขา รายรับในแต่ละเดือน ไม่มีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะ

ปัจจัยภายใน ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง และการคล้อยตามผู้อื่น มีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตสาธารณะของกลุ่มตัวอย่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r_s = .418, .227; p = .000, .002$) ตามลำดับ สอดคล้องกับการศึกษาในกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ที่พบว่าการรับรู้ความสามารถของตนเอง การคล้อยตามผู้อื่น มีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะ⁽¹⁰⁾ กลุ่มนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดระยอง และนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ โรงพยาบาลตำรวจ ที่พบว่าการรับรู้ความสามารถของตน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตสาธารณะของนักศึกษา^(9,15) แต่ไม่สอดคล้องกับกลุ่มนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดระยองที่พบว่า การคล้อยตามผู้อื่น ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีจิตสาธารณะของนักศึกษา⁽⁹⁾ และกลุ่มอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาลเมือง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ที่พบว่าการรับรู้ความสามารถตนเองไม่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะ⁽²³⁾ ผลการศึกษาสอดคล้องตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Bandura) ที่พฤติกรรมจิตสาธารณะของบุคคล สามารถกระทำได้โดยสังเกตจากตัวแบบ จูงใจให้เกิดการรับรู้และเห็นคุณค่า และพร้อมที่จะปฏิบัติตามอย่างเต็มความสามารถ⁽²⁴⁾ และความเชื่อของบุคคลเรื่องความสามารถในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยความสามารถตนเองจะมีอิทธิพลที่ช่วยให้บุคคลปฏิบัติตนเฉพาะอย่างได้⁽²⁵⁾ จึงทำให้การรับรู้ความสามารถของตนเอง และการคล้อยตามผู้อื่น มีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะ

ปัจจัยภายนอก ได้แก่ การสนับสนุนจากครอบครัว การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย การสนับสนุนจากเพื่อน และการสนับสนุนจากสื่อมวลชน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตสาธารณะของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ($r_s=.380, .416, .424, .368; p=.000$) ตามลำดับ สอดคล้องกับการศึกษากลุ่มนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ที่พบว่าการสนับสนุนจากสถาบันการศึกษา การสนับสนุนจากเพื่อน มีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะ⁽¹⁰⁾ กลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่พบว่าการสนับสนุนจากครอบครัว จากเพื่อน จากสถานศึกษา และจากสื่อมวลชน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตสาธารณะ⁽²⁶⁾ แต่ไม่สอดคล้องกับกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ที่พบว่าการสนับสนุนจากครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะ⁽¹⁰⁾ กลุ่มนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดระยองที่พบว่าการสนับสนุนจากสถาบันการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีจิตสาธารณะ⁽⁹⁾ ทั้งนี้เนื่องจากครอบครัวเป็นรากฐานสำคัญของความดีงามของชีวิต เป็นแหล่งผลิตทรัพยากรมนุษย์ขั้นแรกของสังคม ที่มีพ่อแม่และเครือญาติเป็นผู้บ่มเพาะความดีงามให้กับลูกหลาน พ่อแม่จะเป็นต้นแบบความดีงามในทุกเรื่องโดยเฉพาะเรื่องจิตสาธารณะ พ่อแม่เป็นต้นแบบของจิตสาธารณะและพยายามทำให้สมาชิกในครอบครัวเป็นด้วย⁽¹⁶⁾ อิทธิพลจากการชักจูงแนะนำ และการปฏิบัติของพ่อแม่ จะมีผลอย่างมากต่อสมาชิกในครอบครัว⁽²⁷⁾ ในการศึกษาครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวอยู่ในระดับมากที่สุด จึงทำให้การสนับสนุนจากครอบครัวมีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะ ในกลุ่มที่มีอายุรุ่นเดียวกัน โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่น จะมีความคิดความเชื่อ และการปฏิบัติคล้าย ๆ กัน อิทธิพลกลุ่มต่อพฤติกรรมจะมากขึ้นกับสัมพันธ์ภาพและการยึดกันของกลุ่ม ถ้ามีการยึดกันมากก็ยังมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม สมาชิกมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงตามกลุ่มสังคมที่เขาอยู่ด้วย เพื่อต้องการให้กลุ่มยอมรับตนเอง⁽²⁷⁾ บุคคลชอบยึดเพื่อนเป็นแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้เพื่อนยอมรับ และเป็นการแสดงความเป็นพวกเดียวกัน⁽¹⁵⁾ จึงทำให้การสนับสนุนจากเพื่อนมีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะ สื่อมวลชนเป็นสถาบันที่มีอิทธิพลในการกระจายความคิด ความรู้ หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งสู่การรับรู้ของประชาชน ความร่วมมือจากสื่อมวลชนจะช่วยสร้างความเข้าใจ ช่วยสร้างจิตสำนึกที่ถูกต้องให้แก่คนในสังคม เนื่องจากสื่อมวลชนมีบทบาทต่อการเสริมสร้างความรับรู้ที่จะสั่งสมกลายเป็นจิตสำนึกของคนในสังคม เมื่อสื่อมวลชนสนับสนุนการมีจิตสาธารณะในสังคม โดยนำเสนอเรื่องราวข้อมูลต่าง ๆ อย่างถูกต้องและสร้างสรรค์การมีจิตสาธารณะต่อสังคม จึงมีอิทธิพลต่อจิตสาธารณะ⁽¹⁾ โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นที่สถาบันสื่อมวลชนมีอิทธิพลอย่างมากต่อเจตคติ ค่านิยม และพฤติกรรม⁽²⁷⁾ จึงทำให้การสนับสนุนจากสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะ

สถาบันการศึกษามีความเกี่ยวข้องและสำคัญยิ่งกับการมีจิตสาธารณะของบุคคล รองจากสถาบันครอบครัว ซึ่งเป็นสถาบันหลัก⁽²⁴⁾ เพราะเป็นกลุ่มของบรรทัดฐานที่ใช้เพื่อก่อให้เกิดความรู้ แนวคิด การกระทำในกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการอยู่ร่วมกัน และความเจริญก้าวหน้าของสังคม มีหน้าที่ให้การศึกษแก่มวลชน เพื่อให้รู้จักบรรทัดฐานของสังคม⁽²⁷⁾ จึงทำให้การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย มีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะของกลุ่มตัวอย่าง ในรายด้านพบว่า กิจกรรมการเรียน กิจกรรมพัฒนานักศึกษา การดูแลเอาใจใส่จากอาจารย์ และการปลูกฝังจากมหาวิทยาลัย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตสาธารณะของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r_s=.344, .322, .353, .316, p=.000$) ตามลำดับ ซึ่งเป็นกิจกรรมภายในสถาบันการศึกษา สถาบันการศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้และฝึกอบรมทั้งด้านวิชาการและศีลธรรม ที่มีอาจารย์เป็นต้นแบบของความดีและถ่ายทอดความดีสู่ผู้ศิษย์ของตนที่ได้ผลคือการจัดเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ⁽¹⁶⁾ ซึ่งเจตน์สุทธิ สัจพันธ์ และคณะ⁽¹⁰⁾ พบว่าการสนับสนุนจากสถาบันมี

ความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนักศึกษา ประกอบด้วยการจัดการเรียนการสอนที่มีการสอดแทรกจิตสาธารณะในวิชาเรียน ให้นักศึกษาทำงานเป็นกลุ่ม ด้วยการเรียนรู้จากกิจกรรม ทีมงานและชุมชนด้วยการแบ่งปันน้ำใจ และการศึกษาในกลุ่มนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ โรงพยาบาลตำรวจ พบว่าการปลูกฝังจากวิทยาลัยมีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะ⁽¹⁵⁾

ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาให้อยู่ในระดับมากที่สุด ควรดำเนินการทั้งจากครอบครัว มหาวิทยาลัย และสื่อมวลชน โดยประสานงานครอบครัวในการสนับสนุนจิตสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยควรปลูกฝังจิตสาธารณะโดยสอดแทรกในการเรียนการสอน การพัฒนาผ่านกิจกรรมนักศึกษา การจัดสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย ที่สนับสนุนจิตสาธารณะ การดูแลเอาใจใส่จากอาจารย์และการเป็นต้นแบบที่ดี สร้างเสริมด้านการรับรู้ความสามารถของนักศึกษาผ่านการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างนักศึกษาด้วยกันเอง เปิดโอกาสและสนับสนุนให้นักศึกษาได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริง ทำให้นักศึกษาได้รับรู้คุณค่าและความสามารถของตนเอง

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ธีรโชติ เกิดแก้ว หัวหน้าสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เสาวลักษณ์ ลักษณ์มีรัถกุล คณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วุฒิพงษ์ ทองก้อน ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาวิชาการ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และขอขอบคุณนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกท่าน

เอกสารอ้างอิง

1. กรรยา พรรณนา. จิตสาธารณะ...สร้างได้ง่ายนิดเดียว. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2559.
2. ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. สอนเด็กให้มีจิตสาธารณะ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: วี พรินท์; 2561.
3. วิเชียร อินทรสมพันธ์, กฤษดา ผ่องพิทยา, วิกรม สุขธณี. การพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาด้วยรูปแบบการสอนตามแนวคิดจิตวิทยาร่วมสมัย. วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ. 2560;10(2):109-20.
4. พม.Poll ศูนย์สำรวจความคิดเห็นทางสังคม. สังคมไทยร่วมใจสร้างจิตสาธารณะ. [อินเทอร์เน็ต]. 2562 [เข้าถึงเมื่อ 14 มกราคม 2564]. เข้าถึงได้จาก: http://tpso12.m-society.go.th/th/images/POLL/POLL_จิตสาธารณะ62/ผลโพล_สังคมไทย_สสว.12.pdf
5. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ กองแผนและพัฒนา. แผนกลยุทธ์มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ 5 ปี ระยะที่ 6 (พ.ศ.2560-2564). สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ; 2560.

6. อีร์โซติ เกิดแก้ว. โลกทัศน์กับการดำเนินชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ 3. สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ; 2557.
7. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม. แผนกลยุทธ์คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ 5 ปี ระยะที่ 6 (พ.ศ.2560-2564). สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ; 2560.
8. วราภรณ์ ชัดทาน, ระวีวรรณ แสงฉาย, พรวิภา เย็นใจ, ชีราวุธ ปุณณวิช, นวลศรี สมณะขางเผือก, ยุวดี จอมพิทักษ์. จิตสาธารณะของนักศึกษาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี. มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี: คณะสาธารณสุขศาสตร์; 2559. [เข้าถึงเมื่อ 14 มกราคม 2564]. เข้าถึงได้จาก: https://bkkthon.ac.th/home/user_files/department/department-24/files.
9. ปรีชา คำมาตี, ประสพชัย พสุนนท์. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดระยอง. วารสารวิจัยรำไพพรรณี. 2559;10(1):70-9.
10. เจตน์สถุขฎี สังข์พันธ์, เกตติวรา บุญปรากฏ, อภิรักษ์ จันทวงศ์, ชิดชนก เชิงเขาว์, จุฑารัตน์ คชรัตน์, ชุตินาหวังเบญจหมัด, และคนอื่น ๆ. รูปแบบการเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์. 2562;14(3):63-78.
11. Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. Determining sample size for research activities. Educational and psychological measurement. 1970;30(3):607-10.
12. วิเชียร เกตุสิงห์. ค่าเฉลี่ยกับการแปลความหมาย: เรื่องง่าย ๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้. ข่าวสารการวิจัยศึกษา. 2538;1:8-11.
13. นิตยา ชมภูวิเศษ. คุณลักษณะด้านจิตสาธารณะของนักศึกษาศาสนาบ้านการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม. มหาสารคาม: สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม; 2560.
14. ชลธิชา ชลสวัสดิ์, นาดิสฎา โชติวัฒนากุลชัย, สุธิดา อีระพิทยานนท์. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมจิตอาสาของนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี. วารสารพยาบาล. 2563;69(2):1-10.
15. ยุวดี แตรประสิทธิ์, กานดา สุขมาก. ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ โรงพยาบาลตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. วารสารพยาบาลทหารบก. 2563;21(1):347-55.
16. อีร์โซติ เกิดแก้ว. จิตอาสาในปรัชญาและศาสนา. กรุงเทพฯ: โรจนพริ้นท์ติ้ง; 2560.
17. ดุจเดือน พันธุมนาวิน. การสงเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมในประเทศไทยและต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค; 2551.

18. อารีฟ มะเกะ, สุลัยมาน หะโมะ, ศรีัญญา จังจริง, อารยา ชินวรโกมล. จิตสาธารณะและรูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เอกสารการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติราชภัฏวิจัย ครั้งที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์; 2559. หน้า 779-90.
19. เบญจมาศ ประทุมไทย, บงกช ธุระธรรม, ธีรวิสต์ พุ่มอยู่. จิตสาธารณะในโรงเรียนแพทย์: เปรียบเทียบในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 1-3 ของคณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล. วชิรเวชสารและวารสารเวชศาสตร์เขตเมือง. 2561;62(4):327-34.
20. ชนิกานต์ ปัทม. พฤติกรรมการมีจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์. [วิจัยรายบุคคลวิชา 463 401]. นครปฐม: ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร; 2561.
21. ศิริสุข นาคะเสนีย์, ชุติ ปัญจะผลินกุล, ศศิวิมล โมอ่อน. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์. วารสารวิจัยรำไพพรรณี. 2558;9(1):80-90.
22. สายถวิล แซ่ฮ้อ, วรรณิ แกมเกตุ. การพัฒนาแบบวัดจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา OJED. 2560;12(2):92-107.
23. คคนางค์ มาศรี, อิศร์ภูธร รินไธสง. โมเดลเชิงสาเหตุจิตสาธารณะของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาลเมือง ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาวารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 2560;28(2):97-106.
24. ขวัญตา ภูริวิทยาธีระ. การพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาพยาบาล. วารสารวิจัยและนวัตกรรมทางสุขภาพ. 2561;1(2):54-69.
25. ภาสิต ศิริเทศ, ณพิทย์ ธรรมสีหา. ทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตนเอง กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ. วารสารพยาบาลมหารบ. 2562;20(2):58-65.
26. บุญตริก ไชยสมบัติ. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง [วิทยานิพนธ์]. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยรามคำแหง; 2561.
27. เฉลิมพล ต้นสกุล. พฤติกรรมศาสตร์สาธารณสุข. กรุงเทพฯ: สหประชาพาณิชย์; 2541.